

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
FILOZOFSKI FAKULTET**

Odsjek za sociologiju

Predmet: *Suvremene metodološke paradigme u sociologiji 2*

Akademska god. 2015./2016.

Student: Marijan Đivić

« USPOREDBA KVALITATIVNIH I KVANTITATIVNIH STRATEGIJA «

Metodološki esej

recenzentica: prof. dr. sc. Anči Leburić (Filozofski fakultet u Splitu)

Esej je recenziran 25.05.2016. i postavljen na službenoj web stranici

Filozofskog fakulteta u Splitu

(http://www.ffst.unist.hr/knjiznica/izdavastvo/studentski_radovi_i_istrazivanja)

U kontekstu usporedbe kvalitativnih i kvantitativnih strategija postoje brojni elementi različitosti ovih istraživačkih tradicija. Najčešće rasprave vezane za usporedbu su problemi interpretacije, poteškoće u odnosu između teorijskog i istraživačkog, te problemi u generalizaciji. Uz navedene rasprave česte su i usporedbe istraživačkog dizajna i uloge aktera istraživanja, što se u konačnici doživljava kao bitna razlika između kvalitativnih i kvantitativnih strategija.

Kvantitativna istraživačka strategija služi se postpozitivističkim teorijskim elementima u procesima spoznaje i u razvijanju znanja. Ovu istraživačku strategiju karakterizira uzročno-posljedično razmišljanje i relativno je statična po pitanju teorije koja se doživljava kao objektivna datost, a smješa se na početak istraživanja, tj. prethodi raspravljanju o metodološkom i empirijskom aspektu. Teorijske tvrdnje se testiraju, a pitanja ispituju odnose među postavljenim varijablama. Hipoteze koje predviđaju odnose među varijablama nakon ispitivanja se potvrđuju ili odbacuju. Osim specifičnog teorijskog pristupa, za kvantitativnu strategiju su karakteristične nepristrane i odvojene pozicije istraživača u odnosu na sudionike, jer se pokušava postići dojam objektivnosti, naglašena strukturiranost dizajna i kvantitativna metodološka dimenzionalnost. Iz navedenih karakteristika jasno je da je priroda podataka kvantitativnog istraživanja statistički pouzdanija i objektivnija.

Kvalitativna istraživačka strategija nalaže istraživaču da svoje spoznaje utemeljuje primarno u konstruktivističkim perspektivama. Naglasak je na pojmu značenja koji razvija teorije kroz cijeli proces istraživanja, odnosno naglasak je na pitanjima, a ne na ciljevima i hipotezama. Za razliku od kvantitativnog pristupa u kojem je teorija nadređena i prethodi prikupljanju podataka, u kvalitativnom pristupu prikupljanje podataka je otvoreno i zapravo nezavršeno. Teme i hipoteze razvijaju se iz prikupljenih podataka temeljenim na značenjima. Akteri su zarazliku od onih iz kvantitativne strategije ključni u razvijanju teorije, pa se iz

njihovih višestrukih značenja individualnih iskustava konstruira društvena stvarnost. Zbog takve situacije kvalitativna istraživanja barataju mnoštvom varijabli. Odnos istraživača i aktera teži bliskosti, jer se cjelokupna konceptualizacija oslanja na perspektivu aktera, što ne znači nužno umanjivanje objektivnosti. Uloga istraživača pruža više slobode i mogućnosti za kreativni rad nego kvantitativna strategija, zbog potrebe opisivanja fenomena i stalnog razvijanja teorije. Priroda kvalitativnih podataka je živopisnija od kvantitativnih, numeričkih i zahtjeva sposobnost interpretacije, kako bi se adekvatno razvila istraživačka problematika i u konačnici generirali zaključci istraživanja.

Interpretacija rezultata i sama svrha istraživanja pokazuju razlike u kvantitativnim i kvalitativnim strategijama. Primjena kvantitativnih istraživanja je vođena potrebom da se ispituju predeterminirani ciljevi i postigne objektivniji pogled na stvarnost. Cilj takvih istraživanja je generaliziranje rezultata i utvrđivanje zakonitosti, a kako bi do njih došlo, nužne su kvantitativne metode, veliki uzorci ispitanika i primjena teorija šireg opsega. U kvalitativnim istraživačkim strategijama naglasak je na razvijanju društvene stvarnosti, pa su one u većoj mjeri nekonstruirane. Cilj je stvaranje slike društvene stvarnosti koja je oblikovana od strane ispitanika, a strategija je dizajnirana kako bi to omogućila.

Obje istraživačke strategije nastale su kako bi adekvatno mogle doći do ciljeva koji se pred njih postavljaju u ispitivanjima društvene stvarnosti. Istraživački predmeti određuju primjenu određene strategije, a kako društvo teži sve složenijim odnosima koji se ubrzano mijenjaju, javlja se potreba za integracijom kvalitativne i kvantitativne istraživačke strategije, kako bi se što adekvatnije i vjerodostojnije ispitali društveni fenomeni.